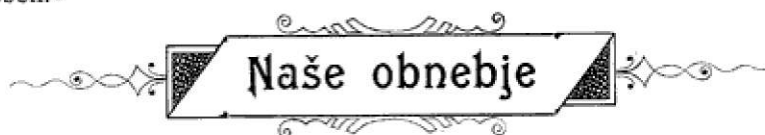

Sarajevska »Nada«, ki jo spretno ureja sloviti hrvatski pesnik, g. Silvije Fr. Kranjčević, se redno ozira tudi na naše književno in kulturno življenje. V zadnjih številkah minolega leta je prinesla opis naše slovenske umetniške razstave ter več snimkov slovenskih slik in kipov. Posebno rada prinaša »Nada« reprodukcije slik naše slikarice, gospodične Kobilce. V 1. in 2. broju letošnjega letnika pa je priobčil naš sotrudnik, g. prof. Milaković, svoje »književne i kulturne črtice iz Slovenije u g. 1900.«

Dunajska revija »Zeit« je prinesla v svoji številki dne 22. decembra ta-le zanimivi zapisek o slovenskem arhitektu Plečniku: »Am enthüllungstage des Gutenberg-denkmals gieng für Wien ein grosses kunstwerk endgiltig verloren — der »Gutenberg« des architekten Plečnik und des bildhauers Schimkowitz. Es ist pflicht in dem festlichen jubel an jenen frevel zu erinnern, der vor nahezu drei jahren an der Wiener kunstpflege verübt wurde. Damals hatte die jury unter zwei entwürfen zu entscheiden, die beide aus der concurrenz mit dem ersten preise hervorgegangen waren. Der entwurf von Plečnik-Schimkowitz war genial in der idee; ausgeführt wäre er durch die wahl des materials und die farbige wirkung von machtvoller schönheit gewesen.«

**

Zvezdoznanstven pregled za mesec februar. Februarja se solnce hitreje dviga, o čemer se lahko prepričamo, ako vsakega pravega poldne, ko solnce v poldnevniku ali meridijanu stoji, merimo njegovo višino; vsak dan narašča ta višina za večjo vsoto; čim više pa solnce opoldne stoji, tem večje kroge od vzhoda do zahoda dela nad nami, tem daljši je dan. Najbolj pa raste dan okoli spomladnjega enakonočja (aequinocium), ko solnce z južne poloble prihajajoč stopi v ravnik (aequator); takrat znaša dnevni naraščaj v poldnevni višini solnca skoro 24 krogovih minut. Vzrok neenakomernega naraščanja in odjemanja dneva je pa ta, ker solnčni odstoj (declinatio) od ravnika neenako prijema in odjema. Tudi je znano, da se sprva naraščanje dneva zjutraj ne pozna veliko, pač pa zvečer; vzrok temu je pa ta, ker o tem času pravi poldan šele po srednjem nastopa in ta razloček skoro do sredi februarja raste; to odmikanje pravega poldne od srednjega nam jemlje zjutraj naraščaj dneva.

Luna stoji 14. februarja dopoldne v prizemlju (perigaeum) in ob polnoči od 27. na 28. v odzemlju (apogaeum).

Venera je še zmeraj danica, pa se vidi le malo časa, ker teče vsak dan naprej, da bi prišla za solnce; od zemlje opazovana pa se vidi, da se solncu približuje; zato je že pretekla Jupitra in Saturna, katera dva planeta sicer tečeta v isti smeri kakor Venera, a od zemlje opazovana se od solnca odmikata. Do 15. januarja je bila Venera prva jutrna zvezda, potem je stala do 24. januarja med Jupitrom in Saturnom, tega dne je pretekla tudi Saturna, tako da je zdaj glede vzhajanja Jupiter prva, Saturn druga in Venera tretja jutrna zvezda. Mars se obratno giblje in je tega meseca kralj nočnega neba, kjer se vidi skoro celo noč. Zvezde premičnice so se precej na desno pomaknile, veliki voz je zvečer proti vzhodu obrnjen, in Orion stoji že ob osmih zvečer v poldnevniku.

M. Vodušek.